

החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014
בדבר מתן פטור מתחולת הוראות סעיף 7(א)(3)(א) ו-7(א)(4) להכתבת מחיר
מרבי לצרכן בהסדרים שבין נטו מלינדה סחר בע"מ לבין קמעונאים

1. פתח דבר

בפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 (להלן: "חוק המזון") מתחולת הוראות סעיף 7(א)(3)(א) ו-7(א)(4) לחוק המזון לכבילה בדבר קביעת מחיר מרבי לצרכן בהסדרים שנחתמו בין נטו מלינדה סחר בע"מ (להלן: "נטו") לבין קואופ ישראל – רשת סופרמרקטים בע"מ, שרון וזיו סופר בע"מ, סופר דוש בע"מ, מרב מזון כל בע"מ, שוק העיר בע"מ וסטופ מרקט בע"מ (להלן: "הקמעונאים").

במסגרת ההסדרים האמורים התחייבו הקמעונאים למכור גבינה שתיובא על ידי נטו – בהתאם למכסה פטורה ממכס בה זכתה במסגרת הליך תחרותי שפרסם משרד הכלכלה – במחירים לצרכן אשר אינם עולים על המחירים שבהם נקבה נטו בהצעה שהוגשה על-ידה במסגרת ההליך התחרותי.

לאחר שבחנתי את ההסדרים והפעולות בגינם נתבקש הפטור, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות, שוכנעתי כי אין בהסדרים או בביצוע הפעולות נושא בקשת הפטור כדי ליצור חשש לפגיעה בתחרות. מטעמים אלו ההסדרים והפעולות ראויים לפטור לפי סעיף 7(ב) לחוק המזון.

2. ההסדר

ביום 22 באוקטובר 2017 פרסם משרד הכלכלה הליך תחרותי לחלוקת מכסות יבוא פטורות ממכס למוצרי חלב, במסגרתו חולקו מכסות לייבוא גבינה בסך 6,140 טון (להלן בהתאמה: "ההליך התחרותי", "המוצרים").¹

ההליך התחרותי נועד לקדם את התחרות בענף מוצרי החלב ולהביא למכירת המוצרים במחיר נמוך לצרכן. בהתאם לתנאי ההליך התחרותי, על המעוניין לקבל הקצאה של מכסה פטורה ממכס לייבוא המוצרים לפרט את גודל ההקצאה שהוא מעוניין לקבל ואת המחיר המרבי לצרכן של המוצרים שבכוונתו לייבא במסגרת המכסה. אמת המידה לבחירת ההצעות הזוכות בהליך התחרותי נקבעה כך שבהליך תיבחרנה ההצעות בהן מחיר המוצרים לצרכן הוא הזול ביותר.

לפי תנאי ההליך התחרותי, על המציע להתחייב למכור לפחות 80% מהמכסה בה יזכה, וכן להתחייב כי המוצרים ימכרו לצרכן במחיר שלא יעלה על המחיר שננקב בהצעת המחיר. מציע שהוא אינו משווק קמעונאי נדרש להציג חוזה עם משווקים קמעונאים על-פיו הם מתחייבים למכור את המוצרים לצרכן במחיר שאינו עולה על המחיר שננקב בהצעה שהוגשה על ידי המציע.

¹ http://economy.gov.il/Publications/News/Pages/hardCheesecom2018_CorrectionUpdate.aspx

בהתאם להוראת סעיף 4.3 בהליך התחרותי, על זוכה העונה להגדרה של ספק גדול בחוק המזון להציג תוך 30 יום ממועד ההודעה על זכייתו פטור מאת הממונה על הגבלים העסקיים (להלן: "הממונה") מן האיסור הקבוע בסעיף 7(א)(3) לחוק המזון בגין ההסדרים עם הקמעונאים.

פטורים כאמור ניתנו בנוגע לזכייה של נטו בהליכים תחרותיים קודמים (להלן: **ההחלטות הקודמות**)², ועתה מובא הפטור לבחינה נוספת על רקע זכייתה של נטו בהליך התחרותי לשנת 2018.

3. השפעת הפעולות וההסדרים על התחרות

סעיף 7(א)(3) לחוק המזון אוסר על ספק גדול להכתיב, להמליץ או להתערב בכל דרך אחרת במחיר לצרכן שגובהו הקמעונאי עבור מצרך שהספק הגדול מספק. סעיף 7(א)(4) לחוק המזון קובע כי קמעונאי גדול לא יהיה צד להסדר עם ספק גדול הנוגע לעניינים המנויים בסעיף 7(א)(3) לחוק המזון.³

נטו הגיעה להסדרים עם הקמעונאים בעניין המחיר המרבי לצרכן – בהתאם למחירים שצוינו בהצעתה בהליך התחרותי. הסדרים אלה מהווים הפרה של הוראות סעיף 7(א)(3) לחוק המזון אלא אם ניתן לגביהם פטור מאת הממונה.

החשש התחרותי העיקרי העולה מכבילה כאמור הוא כי המחיר המרבי עלול להפוך בפועל למחיר קבוע או לשמש כנקודת ייחוס לקמעונאים, באופן שיביא לעליית מחירים או שיקל על תיאום.⁴

ואולם, בנסיבות העניין שוכנעתי כי חשש זה מופג. קודמי בתפקיד עמדו בעבר על הנימוקים המצדיקים את מתן הפטור.⁵ נימוקים אלה יפים גם עתה. המחיר המרבי נקבע במסגרת הליך תחרותי אשר ההצעות הזוכות בו הן ההצעות המתבססות על המחיר הנמוך ביותר לצרכן. כבילת המחיר המרבי לצרכן נדרשה על ידי משרד הכלכלה, כאמצעי להבטיח כי ההטבה שניתנה לנטו "תגולגל" לידי הצרכן הסופי. בנוסף, דרישות הקבועות בהליך התחרותי עצמו יוצרות תמריץ למכור את המוצרים אף במחיר נמוך מהמחיר שבהסדרים, על מנת לעמוד ביעדי המכירה.

פטור זה ניתן על סמך המצגים העובדתיים שתוארו במסגרת בקשת הפטור ובשים לב להתחייבויות שנטו נטלה על עצמה במסגרת ההליך התחרותי.

² ראו למשל החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 בדבר מתן פטור מתחולת הוראות סעיף 7(א)(3) ו-7(א)(4) לסימון מחיר מרבי לצרכן ולהסדרים שבין נטו מלינדה סחר בע"מ לבין רשתות קמעונאיות (20.11.2016) **הגבלים עסקיים** 501089.

³ חלק מהקמעונאים הם קמעונאים גדולים, כמשמעות מונח זה בחוק המזון, ומכאן שהם נדרשים לקבל פטור מאת הממונה.

⁴ ראו החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 בענין סימון מחיר מומלץ לצרכן על מצרכים המסופקים על ידי יפאורה-תבורי בע"מ (15.6.2015) **הגבלים עסקיים** 500806.

⁵ ראו החלטה לפי סעיף 7(ב) לחוק קידום התחרות בענף המזון, התשע"ד-2014 בדבר מתן פטור מתחולת הוראות סעיף 7(א)(3) ו-7(א)(4) לכבילת מחיר מרבי לצרכן בהסדרים שבין נטו מלינדה סחר בע"מ לבין א.ב.א. ויקטורי חברה לניהול ואחזקות בע"מ, שופרסל בע"מ, קוסט 365 בע"מ וספיר ד.ן. קמעונאות בע"מ (25.1.2015) **הגבלים עסקיים** 500749.

4. סוף דבר

לאור האמור, שוכנעתי כי בנסיבות העניין אין בהסדרים ובפעולות האמורות כדי ליצור חשש לפגיעה בתחרות. על כן אני רואה לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי לפי סעיף 7(ב) לחוק המזון, ולהעניק את הפטור המבוקש.

למען הסר ספק, פטור כאמור בהחלטתי זו יחול גם על הסדרים זהים בין נטו לבין קמעונאים אחרים, במידה שנטו תבחר לשווק את המוצרים באמצעות קמעונאים אחרים, ובלבד שהתקיימו התנאים הקבועים בסעיף 9.3 להליך התחרותי, שעניינו החלפת משווק או הוספת משווק אחר.

תוקף הפטור הוא עד ליום 31 בדצמבר 2018.

מיכל הלפרן
הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, ט' כסלו, תשע"ח

27 נובמבר, 2017